

Opplæringsloven og internasjonale skoler godkjent under § 2-12

Internasjonale skoler godkjent under Opplæringslovens § 2-12 utøver et viktig samfunnsoppdrag. Store deler av norsk næringsliv konkurrerer i en global økonomi og er avhengig av ekspertkompetanse i et internasjonalt arbeidsmarked for å være konkurransedyktige. Ekspertene som har en internasjonal karriere er avhengig av et tilbud om internasjonal skole for sine barn. Da kan barna deres følge samme skolesystem med samme fagplan og pedagogikk, uavhengig av hvilke land de bor i til enhver tid. Internasjonale undersøkelser viser at tilbud om internasjonale skoler for barnefamilier er faktisk den viktigste faktoren ved valg av arbeidssted. Hvis ikke Norge kan tilby internasjonale skoler risikerer vi at ekspertene velger å bruke sin kompetanse i andre land. Dette gjelder uavhengig av om ekspertene er norske eller utenlandske.

Barn på internasjonale skoler får i tillegg ta del i et rikt kulturelt mangfold som bidrar til å gi dem et nytt og annerledes perspektiv på sin egen kultur. Internasjonale skoler utøver derfor et viktig samfunnsoppdrag for norsk verdiskapning ved å legge forholdene til rette for at internasjonale eksperter kan ta med sin familie og bosette seg her for en periode og arbeide for en bedrift i Norge. Tilsvarende gjelder for norske familier som er ute en periode for så å vende tilbake.

Erfaring med opplæringsloven

Erfaringen med Opplæringsloven for de internasjonale skolene er at den over tid har blitt gradvis mindre tydelig og funksjonell. Dette har spesielt å gjøre med at endringer som over tid kommer i både loven og annet regelverk ikke tar hensyn til de bestemmelsene i lovens § 2-12. Helt overordnet betyr dette at:

- Sammenblanding av begrepene kommune/fylkeskommune på den ene siden og skoleeier på den andre siden.
- Det er uklart hvilke deler av loven som gjelder for skoler godkjent under § 2.12, og hvilke som ikke gjelder for skoler godkjent under § 2.12.
- Nye kostnadskrevende krav og pålegg kommer til uten hensyn til at skoler godkjent under § 2-12 ikke mottar noen form for offentlig finansering.

Eksempler på nye krav som har kommet til over tid og, som internasjonale skoler godkjent under Opplæringsloven opplever som både problematisk og utfordrende, er:

- Krav om deltakelse i kartleggingsprøver og nasjonale prøver i norsk for barn som ikke har norsk, og i mange tilfeller heller ikke engelsk, som morsmål.
- Krav om kompletterende undervisning i norsk for elever som ved oppstart ved skolen hverken kan norsk eller engelsk, hvorav det siste er skolens undervisningsspråk, som elevene først og fremst er avhengig av å lære.
- Kravene om leksehjelp, fysisk aktivitet, valgfag. Dette på tross av at de internasjonale skolene, gjennom sin internasjonale godkjenning, er pålagt å ha vesentlige flere undervisningstimer enn barn i norsk skole – og da spesielt på de lavere trinnene.
- Skolene får tilbud om støtte og bistand fra PPT for barn i barnehagen og videregående skole, men ikke i grunnskolen. Hva er logikken i det? Primært ønsker de internasjonale skolene pedagogisk støtte og veiledning fra PPT, sekundært støtte til gjennomføring av etterfølgende spesialundervisning.
- Lærerkompetansen blir godkjent på basis av kravene for å undervise i norsk skole, og ikke på basis av den internasjonale godkjenning som skolen baserer sin undervisningsvirksomhet på.

I tillegg kommer det forhold at avhengig av når de internasjonale skolene har blitt godkjent, så har enkelte skoler fått unntak for noen av disse kravene. Det er således ulike rammebetingelser for skoler som er godkjent under samme lov. Det er med andre ord behov for en opprydding og klargjøring av både loven og regelverket for skoler godkjent under Opplæringslovens § 2-12.

Forslag til forbedringer

Abelia og Forum for Friskoler foreslår følgende forbedringer i utarbeidelse av en ny Opplæringslov:

- En tydeligere definisjon som skiller klart mellom begrepene kommune/fylkeskommune på den ene siden og skoleeier på den andre siden.
- Tydeliggjøre hvilke deler av loven som gjelder og ikke gjelder for skoler godkjent under § 2.12.
- Dette kan best løses gjennom et eget kapittel i Opplæringsloven. Kapitlet bør samle alt som gjelder 2-12 skoler, og med referanse til hvilke øvrige deler av loven som gjelder for disse skolene. Det vil gjøre loven mer oversiktlig og skape bevissthet om hva som eventuelt må oppdateres når det foretas andre endringer i loven.
- Godkjenning av lærere som skal undervise på internasjonale skoler må ta utgangspunkt i kravene som stilles til lærerkompetanse i deres internasjonale godkjenning, og ikke krav til lærere som skal undervise i norske skoler. Tilsvarende bør for øvrig også gjenspeiles i Friskoleloven.

For øvrig vil vi presisere at i den grad det skal stilles økte krav og pålegg til de internasjonale skolene godkjent under Opplæringsloven, så må det følge ressurser med disse påleggene. Eksempler fra tidligere hvor dette ikke har vært tilfelle er krav om komplementerende undervisning og leksehjelp.

Abelia – Forum for Friskoler vil for øvrig få takke for å ha bli hørt og invitert inn i prosessen. Vi bidrar gjerne i fortsettelse som en referansegruppe, og som dere kan trekke på i utviklingen av løsninger for de problemstillingene vi har tatt opp, eller andre som måtte bli aktuelle.

På vegne av Abelia – Forum for Friskoler,

Oslo, 15. juni 2018

Håkon Haugli

Administrerende direktør

Knut Erik Beyer-Arnesen

Fagsjef utdanningspolitikk

